

Těžba dříví těžebně-dopravními stroji (kód: 41-042-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Těžař dříví těžebně-dopravními stroji
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Řízení a obsluha víceoperačních těžebních strojů, procesorů a strojů na kácení stromů	4
Vyhotovování výkazů o práci v lese	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 30.10.2008

Kritéria a způsoby hodnocení

Řízení a obsluha víceoperačních těžebních strojů, procesorů a strojů na kácení stromů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Po převzetí protokolu o předání pracoviště, technologického náčrtku (na tištěném podkladu, či v digitální podobě), požadavku na skladbu sortimentů, případně zpeněžení, zdůvodnit pracovní postup v konkrétních podmínkách	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
b) Vysvětlit konstrukci těžebně-dopravních strojů, kriteria možného nasazení strojů, zásady vhodného výběru strojů	Písemný test znalostí konstrukce strojů a zařízení
c) Příprava PC, kontrola zadaných sortimentů, kontrola měřicího systému, kalibrace měřicího systému na skupině kmenů, případná úprava	Praktické předvedení na harvestoru
d) Pokud není příprava pracoviště správně doložena a provedena, provést úpravu pro všechny možné způsoby těžby	Praktická úprava na pracovišti a zdůvodnění
e) Provést těžební zásah (výchovný - mýtní - kalamitní) kácení, odvětvování a správné ukládání těžebních zbytků, optimalizace sortimentů, jejich ukládání k vyvázečím linkám při dodržení zásad kvality a ekologické čistoty pracovních postupů. Vysvětlit zásady zpracování těžebních zbytků (štěpkování - svazkování)	Praktické předvedení s důrazem na kvalitu, BOZP i ekologii (včetně těžebních zbytků)
f) Předat výstup z PC o vyrobených sortimentech	Kontrola vad a zatřídění
g) Prokázat znalost zásad bezeškodného vyvážení sortimentů z lokality P na OM. Jízda podle technologického náčrtu	Písemný test ekologických zásad se zdůvodněním, praktické předvedení
h) Zpracovat předávací protokol o ukončeném těžebním zásahu (těžba + vyvážení)	Vyplnění protokolu v těžené lokalitě. Na základě měřených zkusných ploch stanovit výši poškození půdy i porostu a předat požadavky na asanaci
i) Předat sortimenty na lokalitě OM podle výstupu z PC harvestoru nebo měřením na hraních s přepočtovým koeficientem	Praktické předvedení podle vymezeného zadání
j) Po ukončeném vyvážení provést asanaci škod podle požadavků a míry zavinění	Praktické předvedení nebo vysvětlení zásad kvality a ekologie
k) U nových operačních systémů předat výstup o přenosu výroby mezi jednotlivými stroji tak, aby byla možná současná kontrola přenosu výrobních dat a zajištění následné logistiky dopravy	Vysvětlení a zdůvodnění systému pro následnou evidenci do LHP
l) Provést údržbu, diagnostiku případných poruch a určenou drobnou opravu použité techniky či systému	Písemný test teoretických znalostí údržby těžebně-dopravních strojů, praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vyhotovování výkazů o práci v lese

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyplnit běžné pracovní záznamy vedené pro činnosti související s těžební činností. Zpracovat výstupní list z PC o těžbě a sortimentaci, provést přenos dat na vyvázečí traktor. Vyplnit předávací protokol o kvalitě provedené práce	Praktické předvedení na příslušných formulářích s ústním vysvětlením

Je třeba splnit toto kritérium.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí používat.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO).

Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, jakož i ke kvalitě, časovému hledisku zvládnutí předváděných operací a dodržování platných norem. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. Dbát na ekologickou čistotu práce.

Je nutno dodržovat zásadu, že jeden zkoušející nemůže zkoušet více osob současně.

Podmínkou připuštění ke zkoušce je předložení certifikátu o získání dílčí kvalifikace DK 2 Těžební činnost, předložení řidičského oprávnění skupiny T, osvědčení pro práci s motorovou pilou a hydraulickým jeřábem a osvědčení o délce praxe s víceoperačními těžebními stroji.

Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou způsobilost a výsledek zapisuje do klasifikačního zápisu o zkoušce. Výsledné hodnocení pro danou způsobilost musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé způsobilosti. Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny způsobilosti, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou způsobilost nevyhověl.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí splňovat jednu z následujících variant požadavků:

Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání mechanizátor lesní výroby (lesní mechanizátor) a střední vzdělání s maturitní zkouškou v lesnickém oboru vzdělání a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnost v oblasti lesního hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů (včetně praxe a odborného výcviku) na lesnických školách a odborných učilištích, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Střední vzdělání s maturitní zkouškou v lesnickém oboru vzdělání a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnost v oblasti lesního hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů (včetně praxe a odborného výcviku) na lesnických školách a odborných učilištích, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Vyšší odborné vzdělání v oblasti lesního hospodářství a alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti lesního hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů (včetně praxe a odborného výcviku) na lesnických školách a odborných učilištích, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Vysokoškolské vzdělání lesnického směru a alespoň 5 let odborné praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti lesního hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů (včetně praxe a odborného výcviku) na lesnických školách a odborných učilištích, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a přípravu zaměřenou na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí mít základní dovednosti práce s počítačem a s internetem (stačí doložit čestné prohlášení).
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zaslání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestné prohlášení).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici materiálně technické zázemí (včetně příslušného vybavení) v takovém rozsahu, který zaručuje ověření všech způsobilostí uvedených v daném hodnoticím standardu. Jde zejména o tyto náležitosti:

- Pracoviště umožňující rozsahem a strukturou lesních porostů provedení zkoušky při splnění bezpečnostních a hygienických předpisů pro danou činnost,
- stroje, zařízení, nářadí a pomůcky nezbytné pro řešení zadaných úkolů,
- záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů.

K žádosti o autorizaci žadatel přiloží seznam svého materiálně technického vybavení pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně technické vybavení jiné organizace, přiloží k žádosti o autorizaci smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřena nejméně na dobu pěti let.

Žadatel přiloží k žádosti o autorizaci čestné prohlášení o zajištění odpovídajícího pracoviště v lesních porostech po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6,5 až 9,5 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných výrobků rozložena do více dnů, pokud by to provoz vyžadoval (těžba harvestorem - vyvážení forwarderem).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard byl zpracován ve spolupráci se Sektorovou radou lesního hospodářství a zástupci zejména těchto organizací:

Ministerstvo zemědělství ČR

Agrární komora ČR

VŠL a SLŠ Trutnov (dříve SŠL a zemědělská Svoboda n. Ú.)

VOŠ a SLŠ B.Schwarzenberga Písek

Lesy ČR

Vojenské lesy ČR

Česká asociace podnikatelů v lesním hospodářství (ČAPLH)

Sdružení podnikatelů v lesním hospodářství (SPLH)

Sdružení vlastníků a správců lesních majetků ČR, z.s.p.o.

Národní ústav odborného vzdělávání